

Magyar Erzsi, színésznő, sz. 1896-ban, Budapesten. Rövid ideig volt Rákosi Szidi növendéke. 1919. márc. 2-án a Király Színházban a »Gróf Rinaldó« c. operett Rózszi szerepében debütált. 1920. nyarán a Scala Színház, majd szept. 16-án a megnyíló Eskütéri Színház tagja lett, utána a Revü Színház primadonnája. 1924. jan. 30-án Newyorkban Elsa Erzsi néven a Long Acre-Theater-ben a »Moonlight« (Holdvilág) fő női szerepében vendégszerepelt. Azóta a newyorki Ziegfeld-féle revűszínház tagja.

Magyar Ferenc, törvényszéki bíró, sz. 1807-ben, Sümegyen, megh. 1875. aug. 7-én, Szombathelyen. — Színművei: »O Virgo, vagy e század tükre«, mulattató szmú 3 felv. az életből. Pest, 1858. »A szirt fia«, szmú.

„**Magyar fiúk Bécsben**“, Csepreghy Ferenc vígjátéka, 1871. febr. 21-én került először színre a pesti kath. legényegylet műkedvelői előadásában, azután 1872. jan. 21-én mutatták be a Nemzeti Színházban. Főszereplők voltak: Szigeti József, Helvey Laura, Blaháné, Benkő Kálmán, Nagy Imre, Tamássy József és Komáromi Alajos.

Magyar Földműves Játékszín. A fehérmegyei Csákvár községben összeállott néhány fiatal legény és leány, hogy a népszórakoztatására népszínműveket játszanak. Paulini Béla (L. o.) és Bozory Endre személyében vezetőjük is akadt, akik nagy szeretettel foglalkoztak velük. Ez az érdekes társaság, miután szűkebb patriájában már több ízben előadott egyes darabokat, 1929. dec. 13-án feljött Budapestre, hogy itt is megmutassa magát. Dr. Hevesi Sándor, a Nemzeti Színház igazgatója, aki már vidéki működésük idejéből ismerte őket, készséggel adott nekik helyet a Nemzeti Színház Kamara Színházában, ahol Harsányi Zsolt és Paulini Béla »Háry János«-át Kodály Zoltán dalaival adták elő, háromszor egymásután, még pedig olyan kedves előadásban, hogy a Magyar Színház is meghívta őket néhány esti vendégszereplésre. Ennek az előadásnak legerősebb oldala volt az eredetisége. Rendezőjük meghagyta a szereplőket a maguk naivságában és nem igyekezett rájuk erőszakolni a saját

felfogását. Minden egyszerű paraszti elgondolásban történt itt a mozgástól, beszédétől, énektől kezdve fel a jellemek kidomborításáig. Sógó és karmester nélkül játszottak egységesen, paraszti fálzszegeggel, de — kedvesen. Egyikük sem törekedett arra, hogy az előadásból egyénileg kitűnjék. Éppen ezért jó összjátékot produkáltak. A beszélgetést teljes közvetlenséggel s a lámpaláz minden látszata nélkül eszközölték, csak a magán énekszámoknál szorította vissza egy kissé hangjukat a félelem. A karéneklés azonban már igazi jó hangos paraszti-ének volt. Az előadásban mindenki megállta a helyét emberül, de jelentősebb szerepüknél fogva, mégis meg kell említenünk Sepsy Jánost (címszerep), Takács Böskét (a dalos Örzse ábrázolóját), Benedek Sándort (az öreg Marci kocsi), Medgyesi Lajost (Napoleon), Fehér Ferencet (Ferenc császár), Mészáros Böskét (császárné), Benedek Juliskát (Mária Lujzát). De igen jó volt Németh Sándor, Katona József, Bárány János, Berky András, Kaszap Ferenc és Takács Bözsi is. A zenekíséretet négy csákvári parasztmuzsikuszolgáltatta, karmester és kotta nélkül. Azok is jó munkát végeztek.

Nincs szándékunkban a Földműves Játékszín műkedvelőit a hivatásos színészekkel összehasonlítani, de tanulság szempontjából mégis ki kell emelnünk a csákváriak egységes kiejtését. Ha a hivatásos színészek paraszt-darabot játszanak, szinte mindannyian más-más dialektusban beszélnek; a csákváriak azonban egy faluból valók lévén, akaratlanul is a maguk egyforma nyelvében beszéltek. Ez az önként adódó egyforma kiejtés nagyban előmozdította a játék egységét. Nekünk színészeknek annyiból is érdekes volt ez az előadás, mert azon keresztül egy kicsit visszaláthattunk a rég-múltba, a magyar játékszín őskorába, a minden színpadi és színészi raffinériától ment puritán színjátás idejére. Valahogy így tapogatódzhattak a XVIII-ik század végén — Jantsó Pálék és Lángy Ádám Jánosék is a játékszínen —, hiszen eleinte ők is csak műkedvelők voltak.

Justh Zsigmond (L. o.), a korán elhalt tehetséges író, a múlt század vége felé állított parasztjátékszínt a maga pusztáján, de annak működése csak szűk körre